

Vismeeel- en visolie-conferentie 2015

Door Michiel Fransen

IFFO, de Internationale Organisatie voor Mariene Ingrediënten, organiseert jaarlijks een congres voor zowel leden als niet-leden. Dit jaar namen op 28-30 september in Berlijn ruim 400 mensen uit 42 landen deel aan het IFFO congres. In dit artikel treft u de nieuwtjes uit vismeel- en visolieland die de schrijver in Berlijn oppikte.

Trends

Gemiddeld daalt de productie van vismeel gestaag. In 2005 werd er ruim 6 miljoen ton meel geproduceerd, tegenover iets meer dan 4,2 miljoen ton in 2014. Met name de dalende productie van meel afkomstig van ansjovis uit Peru en Chili is hiervan de oorzaak. Deze intensief beviste soort is onderhevig aan sterke fluctuaties in de vispopulatie door El Niño.

De productie van visolie blijft over de jaren nagenoeg gelijk. In 2005 werd er 966 duizend ton visolie uit hele vis gewonnen. In 2014 was dit 981 duizend ton, met uitschieters naar boven (1075 duizend ton in 2008) en beneden (873 duizend ton in 2010).

Het aandeel van meel- en olieproductie uit vislactafval ("trimmings") neemt toe. Momenteel is dit ongeveer 36% van het totale meel- en olievolume. Een van de drijvers hiervan is de opkomst van de middenklasse in China en India die de groei van supermarkten in deze landen versnelt. Als gevolg daarvan groeit de productie van verwerkte vis (tot filets bijvoorbeeld), wat de productie van slachtafval meer stroomlijnt en leidt tot een groter volume beschikbaar voor hergebruik.

Gezien de vraag en aanbod van met name vismeel stijgt de prijs van vismeel dan ook gestaag over de jaren heen. Peruaans Super Prime koste in 2005 maar 600-650 US \$/ton (FOB prijs), terwijl dit begin september 2015 tot ongeveer 1650 US \$/ton (FOB prijs) gestegen was. In de tussentijd zijn er pieken geweest tot iets meer dan 2400 US \$/ton.

Consumptie van vismeel en -olie

Iets meer dan twee derde van het wereldwijd beschikbaar volume vismeel gaat richting aquacultuur. Een kwart is bestemd voor varkensproductie en een klein deel wordt voor kippenvoer gebruikt. Binnen aquacultuur zijn de grootverbruikers schaaldieren (met name garnalen), mariene soorten (grouper, barramundi, etc.) en zalmachtigen (zalm en forel). Gezien de omvang van het totaal productievolume van tilapia en kar-

Ansjovis. Tekening door J. Cada, met dank aan FishBase

*Purse seine vaarttuig gebruikt voor ansjovisvangst, Peru.
Foto: J.T. Everett, <http://www.OceansArt.us>*

perachtigen wereldwijd is de consumptie van vismeel door deze twee groepen per ton geproduceerde vis haast verwaarloosbaar. Grote vismeel productielanden zijn Peru/Chili, Thailand, China, Verenigde Staten, IJsland en Denemarken.

Visolieconsumptie is een ander verhaal. Ruim 75% van het visolievolume wordt gebruikt voor aquacultuur, met name voor zalmachtigen (59%) en mariene soorten (24%). Ruim 20% van het volume wordt gebruikt als ingrediënt voor humane visoliepillen. Dit aandeel stijgt steeds meer en deze industrie kan zich hogere grondstofprijzen veroorloven. Het gevolg hiervan is een steeds nijpendere tekort voor de voederindustrie (met name voor zalmvoederproducenten).

Ondanks nieuwe technieken, onder andere Genetisch gemodificeerde Camelina (verwant aan Koolzaad) waardoor EPA/DHA door de plant gemaakt wordt, blijven

alternatieve visoliebronnen een marginale rol spelen in de visolieproductie. Wellicht dat veranderingen in beschikbaar visolievolume in combinatie met prijsverandering voldoende stimulans geven voor verdere ontwikkeling van deze bronnen.

Nieuwe ontwikkelingen – El Niño in Peru

Peru produceert 25-35% van het wereldwijde volume vismeel en -olie. Dit wordt voornamelijk gewonnen uit Ansjovis, een vissoort die snel volwassen is maar sterk onderhevig is aan milieufactoren.

Voor eind 2015 – begin 2016 wordt een buitengewoon zwaar El Niño seizoen verwacht. Visserijen in Peru zullen hier zeker onder lijden - en voorspellingen geven aan dat productie van vismeel en -olie uit Peru hierdoor gehalveerd zou kunnen worden. Dit zal ook consequenties hebben voor de prijzen van vismeel en -olie.